

**Jeugdzorg
emmaüs**

Antwerpen

Nota: Psycho-educatie Corona

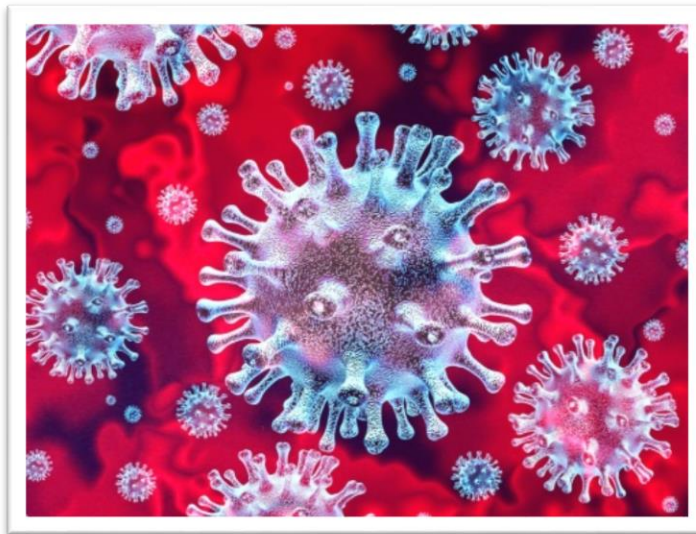
Datum: 12/05/2020

Auteur:

Bijlage(n):

1. Wat is het Coronavirus?

- Virussen zijn microscopisch kleine organismen. We kennen ze vooral van de griep en verkoudheid. Maar ook buikgriep of een koortslip ontstaan door een virus.
- Er zijn verschillende soorten virussen. Coronavirussen zijn daar één van. Ze heten zo omdat een krans om het virus zit. 'Corona' is Latijn voor 'krans'.

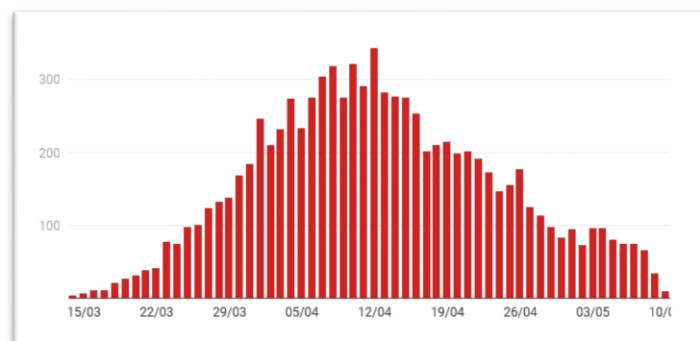
- Je kan besmet raken door kleine druppeltjes die uit iemands mond of neus komen, en een beetje rondzweven. Je kan ook besmet raken door contact met oppervlakten (bijvoorbeeld de handen) waar het virus op zit. Als iemand besmet is, zal het virus zich vermeerderen in het lichaam.
- Het Coronavirus (of COVID-19) genoemd is een virus dat eind vorig jaar waarschijnlijk op een dierenmarkt in de Chinese stad Wuhan is ontstaan. Heel veel virussen springen over van dier op mens. Waarschijnlijk is dit virus van een vleermuis gekomen.
- De symptomen zijn, voor de meeste mensen, dezelfde als van een gewone griep. Voor mensen met een zwakkere gezondheid blijkt dit virus wel extra gevaarlijk te zijn; maar net als de gewone griep sterven er ook een klein aantal jonge en gezonde mensen aan dit virus. Het is dus belangrijk om voorzichtig te zijn, zeker voor de zwakkere andere mensen, maar ook een klein beetje voor jezelf.

- Dit virus blijkt een heel besmettelijk. Dit wil zeggen dat het snel en gemakkelijk van één besmette mens tot verschillende andere mensen kan overspringen. Hierdoor kunnen in korte tijd heel veel mensen besmet geraken.
- Het Coronavirus kan al besmettelijk zijn, wanneer je zelf nog géén symptomen van de ziekte hebt. Ook dit maakt het gevaarlijk, én is één van de redenen waarom we allemaal in “lockdown” moeten. We weten namelijk niet wie besmet is en wie niet.

2. Hoe worden beslissingen genomen?

- Het is belangrijk om te weten hoe beslissingen in deze tijden genomen worden. Het zijn niet de begeleiders of de directie van Juno die beslissen of je buiten mag, er iemand op bezoek mag komen ... Er zijn drie belangrijke “vergaderingen” waarop beslist wordt wat er mag en niet mag.
  - Nationale veiligheidsraad
    - De bazen van het land zitten iedere week samen met enkele specialisten om te bekijken hoe ze het virus zullen aanpakken en welke beslissingen ze moeten nemen om de verspreiding tegen te gaan.
    - Ze kijken hierbij vooral naar een grafiek die de verloop van de ziekenhuisopnames en opnames op intensieve zorgen in de ziekenhuizen opvolgt.

- Die grafiek geeft goed het gedrag van de mensen weer. Houden we ons aan de maatregelen, dan daalt hij goed. Houden we ons niet aan de maatregelen, dan stijgt hij terug én zal de Veiligheidsraad terug strengere maatregelen moeten nemen.
    - Dit wil dus zeggen dat we eigenlijk zelf alles te zeggen hebben over de verstrenging of versoepeling van de maatregelen.
    - Nadat de Veiligheidsraad bij elkaar is geweest, geven ze een persconferentie. Hierin leggen ze aan de bevolking uit welke stappen er genomen moeten worden.
  - Kabinet van Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

- Nadat de Veiligheidsraad een aantal “algemene” beslissingen heeft genomen, gaan alle ministers aan het werk. De Minister van Onderwijs zal regels opstellen hoe de scholen stillaan terug open moeten, de Minister van Werk zal hetzelfde met de winkels doen.
  - De Minister waaronder Juno valt, heet Wouter Beke. Hij zal hetzelfde doen als de andere ministers: De “algemene lijnen” van de Veiligheidsraad uitwerken in “decreten” die bepalen hoe alles juist moet verlopen.
  - Hierdoor komt het soms dat er op tv iets andere dingen gezegd worden dan in het echt gebeuren. Wanneer de Veiligheidsraad zegt dat de scholen “geleidelijk terug openen”, werkt de Minister een plan uit waarin dit eerst halve dagen voor sommige jaren zullen zijn, of sommige scholen zelfs helemaal niet. Dit is ook zo bij minister Wouter Beke. Wanneer de Veiligheidsraad zegt dat vrienden, onder heel strikte voorwaarden, elkander kunnen zien, kan het zijn dat dit in de jeugdhulpvoorzieningen nog een beetje anders loopt.
- Taskforce COVID-19 Zorg
    - De minister is de baas van een hele hoop voorzieningen. Ook rusthuizen, ziekenhuizen, psychiatrische voorzieningen, voorzieningen voor gehandicapten enz... vallen onder de bevoegdheden van Wouter Beke.
    - Minister Beke heeft een Taskforce of grote werkgroep opgericht om de maatregelen van de Veiligheidsraad concreet in regels te vertalen voor de die voorzieningen waar hij baas over is.
    - In de taskforce zitten de verschillende administraties (ook wel Agentschappen genoemd) die verantwoordelijk zijn voor de bijzondere jeugdzorg, de woon- en zorgcentra, de voorzieningen voor personen met een handicap. Maar virologen, de vakbonden die het personeel vertegenwoordigen en de koepels die stem van de voorziening laten horen.
    - De taskforce vergadert alle dagen, behalve op zondag. Binnen deze groep worden alle maatregelen afgeklopt over bezoek, beslissen ze of er al dan niet algemeen getest wordt, de verdeling van beschermingsmateriaal, ...
  - Agentschap opgroeien (Jongerenwelzijn)
    - Om alle regeltjes nog specifiek van toepassing te maken op de jeugdhulp (= wij) werkt het Agentschap Opgroeien dit nog verder uit. Zij doen dit in overleg met de vertegenwoordigers van de voorzieningen. De voorstellen van het Agentschap worden uiteindelijk afgeklopt in de Taskforce Covid -19 Zorg.
    - Als er een beslissing genomen wordt binnen de Taskforce, meestal enkele dagen na de Veiligheidsraad, sturen zij een tekst uit met de regels en aanbevelingen hoe de verschillende voorzieningen in de jeugdzorg het allemaal moeten aanpakken.

3. Wat mag nu wel? Wat mag nu niet?

- Zoals hierboven uitgelegd, veranderen de regels iedere week wel een beetje. Hierdoor kunnen alle onderstaande puntjes tegen dat jullie dit lezen of horen, alweer veranderd zijn. We geven telkens ook de regel hoe hij is, én hoe hij wordt toegepast in Juno
  - Sporten
    - Binnensporten zijn verboden.
    - Enkele buitensporten (lopen, fietsen, golf, kano ...) zijn toegestaan met één of twee vrienden. Dit moeten altijd dezelfde vrienden zijn.
    - Juno: Je kan buiten het domein lopen, fietsen, wandelen met één andere jongere en een begeleider. Dit moeten niet altijd dezelfde zijn.
  - Vrienden/familie zien
    - Dit kan niet. Er is één uitzondering. Eén gezin kan afspreken met maximum vier andere mensen. Dit moeten altijd dezelfde zijn, er mag niemand bijkomen of veranderen, ook die andere mensen kunnen dan enkel afspreken met dat éne gezin. Iedereen moet minstens 1.5 m van elkaar blijven.
    - Juno: We maken voor iedereen een individueel bezoekplan, rekening houdend met de noden van jongeren. We dragen mondkmaskers binnen, maar zien in de plaats minder streng toe op de 1.5 m regel.
  - Winkelen
    - Dit kan, individueel onder heel strikte voorwaarden.
    - Voedingswinkels zijn al langer open.
    - Sinds maandag zijn ook een heel aantal andere winkels open.
      - Er is een maximum aantal bezoekers toegelaten in de winkels
      - Sommige winkels verplichten handgel en mondkmaskers
      - Sommige winkelstraten hebben richtingspijlen om te wandelen.
      - Indien je ergens moet aanschuiven, is dit op minimum 1.5 m van elkaar.
    - Juno: We hebben een afzonderlijk winkelplan én een individueel plan voor alle jongeren.
  - Bedrijven
    - Bedrijven zijn terug open. Maar indien mogelijk moeten medewerkers van thuis uit werken.
    - Voor alle andere moeten bedrijven maatregelen (met bijvoorbeeld plastic schermen) nemen zodat medewerkers heel veilig kunnen werken.
  - Reizen
    - Voorlopig zijn alle reizen verboden: dit zowel binnen als buiten België.
  - Scholen
    - De scholen gaan vanaf 18 mei geleidelijk terug open.
    - Iedere school moet een veiligheidsplan opstellen hoe leerlingen en leerkrachten veilig in contact kunnen komen met elkaar.
    - Dit wil zeggen dat sommige scholen of richtingen halve dagen zullen opengaan, anderen pas volgend jaar in september.

- Het openen van de scholen gaat met héél strenge regels. Dit omdat scholen openen, één van de meest risicovolle regels is. Het is dan ook super belangrijk dat iedereen zich aan de afspraken houdt.
- Juno: Omdat we willen vermijden dat er ziektekiemen van school Juno binnen komen, hebben we volgende regels
  - Vervoer organiseren we zelf
  - Kledij wassen bij aankomst
  - Douchen bij aankomst
- Cultuur
  - Alle activiteiten e.d. zijn tot op heden verboden.
- Café's en restaurants
  - Alles is gesloten.
  - Afhaalmaaltijden kunnen wel; Dit ook onder strikte voorwaarden.
- Transport
  - Openbaar vervoer wordt op dit moment afgeraden. De regering vraagt om zelf te rijden, te wandelen of te fietsen indien mogelijk.
  - Indien je niet anders kunt dan het openbaar vervoer te nemen, moet dit met een mondmasker.
  - Juno: We volgen de regels van de Veiligheidsraad dus voorzien zelf alle vervoer waar nodig.

4. Wat zijn de regels in voorzieningen? Waarom zijn deze soms anders?

- In een voorziening leven we heel dicht op elkaar. We gebruiken hetzelfde materiaal, raken dezelfde dingen aan, zitten aan dezelfde tafel. Dit geeft ons op sommige vlakken enkele vrijheden, maar maakt ons op andere vlakken heel kwetsbaar.
- Waar andere kinderen al sinds midden maart alleen thuis zitten, hebben wij elkaar nog. Daarnaast hebben we op het domein behoorlijk wat bewegingsruimte. Het contact tussen de jongeren in de voorziening is ook niet onderhevig aan regels van social distancing, mondmaskers ... Met voldoende regels en afspraken zal bezoek ook meer en meer worden toegelaten.
- We zijn ook heel kwetsbaar, want van zodra het virus zich in Juno bevindt, zal er zeer streng moeten opgetreden worden, zeker in deze fase van het virusverloop. Misschien wil dit zeggen dat we, eens het virus in Juno is, volledig in lockdown moeten. Ook binnen Juno zal het dan heel moeilijk zijn om elkaar te beschermen tegen het virus. Dit omdat we juist zo dicht samen leven, dezelfde dingen gebruiken ...
- Dit scenario is te vermijden. Kijk maar naar het nieuws en wat er in de rusthuizen is gebeurd. Dit willen we niet.

5. Hoe kunnen we onszelf het beste beschermen?

- a. Contacten beperken
-

- Het allerbelangrijkste in deze crisis is op dit moment onze contacten beperken. Dit is waarom het tot op dit moment zeer strenge regels zijn rond andere mensen ontmoeten. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/03/16/contact-vermijden-redt-mensenlevens-dit-is-waarom/>

b. "Social Distance"

- Een woord dat je de laatste tijd veel hoort is "*social distance*". Letterlijk wil dit zeggen "sociale afstand".
- Dit is het allerbelangrijkste wapen in onze strijd tegen het coronavirus.
- Dit wil zeggen dat we zoveel mogelijk afstand houden met andere mensen: minstens 1.5 meter. Zo is de kans zeer klein dat we besmet worden en anderen besmetten.

c. Handhygiëne

- Naast *social distance* is handen wassen het tweede belangrijkste wapen.
- <https://www.hln.be/video/kanalen/actua~c443/series/nieuws-video~s1966/dit-is-hoe-je-perfect-je-handen-wast-om-corona-te-vermijden~p132504>

d. Mondmaskers

- Wanneer mensen meer en meer op drukke plekken zullen komen, is het soms niet mogelijk om *social distance* te bewaren. Probeer eerst en vooral zulke plekken te vermijden. Is het ergens te druk; blij er weg.
- Wanneer je echt niet anders kan, draag je een mondmasker. Let op! Een mondmasker werkt helemaal niet zo goed dan contacten vermijden en *social distance*. Maar als het echt niet anders kan, is het beter mét, dan zonder een mondmasker.
- In veel winkels, bedrijven en openbare plekken (zoals het openbaar vervoer) waar ze op voorhand een beetje bang zijn dat de afstand moeilijk te respecteren valt.

6. Wat is "Contact Tracing"?

- Nu er steeds meer en meer mogelijk is, en er steeds minder mensen besmet zijn, wil de Veiligheidsraad overschakelen van een quarantaine naar een systeem van "Contact Tracing" om de strijd met het virus aan te gaan.
- Van zodra een dokter een besmetting vaststelt, belt de dokter naar een speciaal nummer. De besmette persoon wordt gecontacteerd en zal doorgeven met wie hij de laatste twee weken allemaal contact heeft gehad. Al deze personen worden gebeld met de vraag met wie zij allemaal contact hebben gehad. Al deze mensen worden getest en indien nodig 14 dagen in quarantaine geplaatst. Zo moeten er maar enkele mensen in lockdown en niet de hele bevolking. (zoals het nu het geval is)
- Dit is heel belangrijk voor ons als voorziening. Nu we meer en meer vrijheden krijgen, wil iedereen die graag behouden. Wanneer we in Juno een besmetting hebben, kan het dus

zijn dat, ook al heeft niemand symptomen, er voor de veiligheid van de rest van de bevolking voor gekozen wordt de hele groep terug in lockdown te zetten.

- Een andere opmerking hierbij is dat dit systeem waarschijnlijk heel lang zal duren, tot het virus voorbij is. Het is dus heel belangrijk om ons aan alle regels en afspraken te houden. We hebben een mogelijk tweede lockdown voor een stuk zelf in de hand.

7. Tot wanneer duurt dit allemaal?

- Alle virologen (dokters die gespecialiseerd zijn in virussen) zijn het over één ding eens: Dit virus zal blijven. Soms zal het precies weg zijn, om dan plots weer ergens op te duiken. Dit weten ze omdat bijna alle andere virussen dit ook doen.
- Wetenschappers zijn over heel de wereld hard aan het werken aan een mogelijk vaccin. Een vaccin is een spuitje waarin onschadelijke (dode) coronadeeltjes zitten. Je lichaam zal deze deeltjes leren kennen en aanvallen, waardoor het leert zich in de toekomst beter te verdedigen tegen een mogelijk echte besmetting. Door dan heel, heel veel mensen in te spuiten, zal niemand het virus nog kunnen doorgeven, waardoor het leven weer normaal zal kunnen verlopen.
- Wanneer dit vaccin af is, weet niemand. Dit kan nog een jaar, of langer, duren. Het moet eerst heel goed getest worden (Je wil er niet zieker van worden) en er moeten dan miljarden spuitjes van gemaakt worden. Daarnaast weet nu nog niemand hoe lang het vaccin bescherming biedt. Wie weet zal je om de 6 maanden zo'n spuitje moeten laten zetten?

8. Enkele andere belangrijke opmerkingen en antwoorden.

- Meer info vind je op: <https://www.info-coronavirus.be/nl/faq/>
- Wat is de "tweede golf"?

Stel dat we ons allemaal niet genoeg aan de afspraken houden, kan het zijn dat de curve weer helemaal oploopt. Er komt een tweede boog, daarmee "tweede golf" genoemd. Wanneer deze boog terug in de richting gaat van meer zieken dan de ziekenhuizen aankunnen, zullen er terug lockdown-maatregelen genomen moeten worden. Niemand wil dit nog eens meemaken. Dit is ook belangrijk omdat bij een tweede golf de economie nog harder geraakt zal worden. Dit wil zeggen dat er dan winkels en fabrieken failliet zullen gaan waardoor mensen hun werk verliezen én producten veel duurder zullen worden.

- Er is zeer veel misleidende info over het coronavirus te vinden!

Let heel goed op met rare verhaaltjes. Vooral op sociale media kom je de gekste dingen tegen. Zulke verhalen kunnen in de echte wereld soms gevolgen hebben. Als iedereen naar de winkel loopt om wc-papier te kopen omdat iemand op facebook zegt dat hij weet dat het op geraakt, geraakt het wc-papier ook even op in de winkel. Vraag na bij begeleiders of controleer: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/03/12/misleidendeinfoopsocialemedia/>